

De bibliotheek als ontwikkelaar van mensen

Toezichtkader Eindhoven 2023-2026

1. AANLEIDING TOEZICHTKADER

De regio Eindhoven, onze thuisbasis, is volop in ontwikkeling. De stad verbindt technologie, kennis, innovatie en design. Hier ligt de wereld aan je voeten. Dat trekt nieuwe mensen aan en maakt van Eindhoven een stad vol slimme koppen, avonturiers en harde werkers. Van de families die al generaties lang in Eindhoven wonen, tot de nieuwkomers uit alle windstreken: zij helpen Eindhoven verder te groeien en te veranderen. En om naam te maken als een van de slimste regio's ter wereld.

De Bibliotheek Eindhoven heeft de afgelopen jaren een stevige transitie doorgemaakt om de basis te leggen voor een toekomstbestendige organisatie in een veranderende maatschappelijke context.

Als Raad van Toezicht (RvT) willen we mee ontwikkelen met wat de organisatie nodig heeft. Bij het vormgeven van ons toezichtkader hebben we de relevante wettelijke codes, zoals de Code Cultural Governance, diversiteit en de fair practice code, in acht genomen. Bovendien voldoen we als regio aan het Keurmerk Goed Geregeld voor vrijwilligers en hebben we een PSO-trede 3-certificering behaald. Daarnaast hebben we het visiedocument als leidraad genomen en van daaruit onszelf de vraag gesteld: hoe kunnen wij (toe)zicht houden op het realiseren van de missie door onze organisatie?

2. WAAROM HOUDEN WE TOEZICHT?

Elke RvT heeft als kernvraag: kan onze organisatie haar missie verwezenlijken? De missie van de Bibliotheek Eindhoven is als volgt geformuleerd:

“Wij geven mensen de mogelijkheden zich te ontwikkelen. Zo stimuleren we zelfredzaamheid en zelfontplooiing”

3. WAAROP HOUDEN WE TOEZICHT?

De komende vier jaar is ons toezicht gericht op het behalen van de zeven strategische doelen uit het meerjarenplan.

1. Onze toekomstvisie verder uitwerken met partners en daardoor een stevigere positie verwerven in de ontwikkeling van de stad en de basis te leggen voor een Sociaal structuurversterkingsprogramma à la Brainport.
2. Samen met Expat Center, Eindhoven365, Studio040 een nieuw inhoudelijk en fysiek concept te ontwikkelen (Hotspot).
3. Onze drie thema's inhoudelijk verder uitwerken, per doelgroep doelen

specificeren en aanbod bepalen, en partners verbinden aan thema/doelgroep/doelen en programmering.

4. Financieel gezond blijven (het meerjarendeckingsplan is daarbij leidend).
5. Blijven investeren in stedelijke samenwerking met BIS-instellingen (inhoud, marketing en lobby).
6. Blijven investeren in regionale samenwerking: bundelen staffuncties en regiodealproject Bouwen Aan de Bibliotheek van de Toekomst (nieuwe verhouding tot gebruikers en bezoekers, een groter bereik en meer inkomsten door nieuwe verdienmodellen).
7. Werken aan de doorontwikkeling van de bibliotheekorganisatie met een transitieprogramma.

4. HOE HOUDEN WE TOEZICHT?

1. Door te toetsen of de missie en doelen van de organisatie gerealiseerd worden.

We gebruiken de jaarverantwoording en het jaarplan om zowel de inhoudelijke als financiële voortgang te toetsen. We passen het principe van 'pas toe of leg uit' toe. We beperken andere informatie, die vaak gaat over hoe we de resultaten behalen, tot een minimum. We vertrouwen erop dat het team deze keuzes kan maken.

Zijn er afwijkingen en dilemma's t.a.v. de resultaten en risico's, dan worden deze door de bestuurder op hoofdlijnen voorbereid. De raad is te allen tijde bereid tot overleg.

2. Door gedeelde waarden na te leven.

Als RvT omarmen we de kernwaarden die de bibliotheek in het visiedocument heeft vastgelegd. Deze kernwaarden zijn: ontwikkelen, ondernemerschap, samenwerking en gastvrijheid.

Daarnaast zijn voor de raad de volgende waarden leidend: vertrouwen, verbinding, ondersteuning, een kritische spiegel, oog voor menselijke waarden en bezinning. Waarbij we vertrouwen als basishouding kiezen. Daarnaast verbinden we 'binnen en buiten' in de wijze waarop wij toezicht houden. We gaan uit van wat er is en de landelijke, regionale en lokale context waarin de bibliotheek haar missie uitvoert.

We sluiten gericht aan bij formele en informele situaties, waarin het strategisch beleid (de zeven doelstellingen uit het plan) van de bibliotheek tot uitdrukking komt of kan komen. Hierbij valt te denken aan momenten waarop een belangrijke stap in het bereiken van het doel gezet wordt, momenten van belang met stakeholders, landelijke bijeenkomsten, evaluaties, jaarplansessies, of anderszins. Onze agenda wordt bepaald door het zicht houden op de aansluiting van wat de bibliotheek nastreeft (missie, doelen), daadwerkelijk doet en de context waarbinnen dat gebeurt (relaties, omgeving).

3. Door diversiteit te borgen in onze samenstelling.

De raad van toezicht vindt diversiteit een belangrijk thema. De huidige profielen zijn op basis van kennis ingericht. Er wordt rekening gehouden met diversiteit in de verhouding man/vrouw, afkomst of opleidingsniveau en praktijkkennis. Wij vinden dit belangrijk omdat diversiteit in ons team van groot belang is voor het houden van (toe)zicht en het voorkomen van (te veel) blinde vlekken.

Wanneer een lid van de raad van toezicht vertrekt volgens ons rooster van aftreden, stellen we altijd een nieuw profiel op om de diversiteit in onze samenstelling te waarborgen. We streven er ook naar om een goede aansluiting te hebben bij de veranderende maatschappelijke omgeving.

4. Door naleving van de Code Cultural Governance.

In september 2022 heeft de raad van toezicht de Code Cultural Governance geëvalueerd en gehouden naast onze praktijk. De raad onderschrijft de Code.

5. ROLLEN RAAD VAN TOEZICHT

De RvT vervult deze vier rollen namelijk:

1. Toezichthouder

De RvT houdt toezicht op de organisatie. Dit betekent toezicht houden op de financiële gezondheid en de risicobeheersing, maar ook op de uitvoering van de strategie en of de belangen van stakeholders voldoende zijn gewaarborgd door directie/ bestuur.

2. Werkgeversrol

Daarnaast stelt de RvT de bestuurders (s) aan en is haar werkgever. Dit betekent dat de RvT verantwoordelijk is voor de samenstelling van het bestuur en voor de bezoldiging (de voorwaarden en beloning van het bestuur).

3. Klankbord

De RvT dient tegelijkertijd als klankbord voor het bestuur. Zo spiegelt de RvT de strategie en ondersteunt bij strategische vraagstukken. De RvT geeft gevraagd en ongevraagd advies.

Het is dus belangrijk dat alle leden van de Raad onafhankelijk zijn van de organisatie en t.o.v. het bestuur om goed kunnen functioneren en onafhankelijk een oordeel te kunnen vormen.

4. Netwerk

De RvT kan ook een belangrijke rol spelen in het netwerk van en rond de organisatie. Denk aan een luisterend oor bij de leden van een vereniging of een ondernemingsraad. De mogelijkheid om (leden van) het bestuur te introduceren binnen het netwerk van de verschillende toezichthouders kan van belang zijn.

WAT VINDEN WE BELANGRIJK VOOR DE KOMENDE TIJD?

In september 2022 zijn tijdens de zelfevaluatie de volgende aandachtspunten genoemd voor de samenwerking binnen de Raad van Toezicht voor de aanstaande periode.

1. Informatievoorziening

De RvT heeft besloten om te werken met verschillende commissies, namelijk de Auditcommissie, de Kwaliteitscommissies en de Remuneratiecommissie. Deze commissies zijn verantwoordelijk voor het onderzoeken van de informatie en het bepalen van de relevantie ervan voor de RvT. Op deze manier wordt voorkomen dat de RvT wordt overspoeld met een overvloed aan informatie. Er wordt vertrouwd op de expertise van de commissies om de informatie goed voor te bereiden en een grondige analyse te maken.

2. Samenwerking RvT en bestuurder

Zowel de leden van de Raad van Toezicht als de bestuurder dragen een grote gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de bibliotheek. Om voldoende afstand te behouden tussen de Raad van Toezicht en de bestuurder, is besloten dat de RvT aan het begin van elke vergadering zonder de bestuurder vergadert.